

N:o 87.

Af Herr Joh. Ohlsson: Om afsättande af en fond till understöd för jordbruks- och öfriga näringar inom landet.

Enligt den officiella redogörelsen öfver 1884 års skörd har denna inom riket utfallit ovanligt god. Det oaktadt hafva redan flera förslag blifvit inom Riksdagen afgifna i syfte att genom tullar å jordbruksalster förhjelpa modernäringen ur iråkadtt betryck. Klagomål höras äfven i det offentliga öfver särdeles tryckta förhållanden inom öfriga näringsgrenar. Utan att nu ingå i bedömande af de fördelar och olägenheter, införandet af skyddstullar å den stora allmänhetens förnämsta förnödenhetsartiklar skulle medföra, tillåter jag mig dock uttala den meningen, att det i fråga satta skyddet icke kan lemna näringarne den hjälp de behöfva. En mera verklig och varaktig hjälp i den oundvikliga täflingskamp, som följer af näringslifvets, handelns och samfärdselns jemt och snabbt fortgående utveckling inom hela den civiliserade världen, menar jag skulle vinnas på det sätt jag här nedan vill föreslå, nemligen genom bildandet af en fond för näringarne.

Statsverkets ovanligt gynsamma ställning, som medgifvit Kongl. Maj:t att ur inkomstberäkningen utesluta ganska betydande delar af hittills ingående ordinarie inkomster manar särskildt till utförandet af en sådan tanke just nu och på så sätt, att de inkomster, som icke längre anses behöfliga förut gifternas betäckande, användas till fondens bildande och sålunda kunna komma ej blott jordbruksnäringen i sin helhet tillgodo, utan jemväl öfriga med denna solidariska hufvudnäringar, och i följd deraf indirekt hela vårt närings- och affärslif i stad och på landet samt dermed hela arbetarebefolkningen, eller, så som sig bör, *alla* statens medlemmar.

Utgående från den meningen, att frågan om grundskatternas afskrifning icke står i så omedelbart samband med frågan om försvarsväsendets utveckling, att den ena frågans lösning ovillkorligen måste följa af den andras, utan att denna fråga, i sin rent ekonomiska natur,

är alldeles fristående och bör sjelfständigt behandlas, får jag vördsamt föreslå:

1:o) att, under förutsättning det grundskatterna tills vidare komma att utgå till oförändradt belopp, den del deraf, som icke är för statsutgifternas betäckande nödig, afsättes till en särskild fond, som blir jordbrukets och öfriga hufvudnäringars särskilda tillhörighet.

2:o) att denna *näringarnes fond* ställes under statens förvaltning och göres räntebärande genom inköp af obligationer, grundade på in-teckningar företrädesvis i jordbruks- och annan fastighet för industriellt ändamål, men äfven, i särskilda fall, genom utlåning på kortare tid till jordbrukare eller andra idkare af någon hufvudnäring, för att sätta dem i tillfälle att afvakta gynsammare konjunkturer för afsättning af tillfälligtvis trögsålda alster.

3:o) att fondens årliga afkastning användes till fortgående förberedande utredningar i syfte att, genom utvidgad kännedom om våra naturliga hjälpkällor, framkalla nya förvärfsgrenar och ett kraftigare eller mera tidsenligt bearbetande af de, som finnas; att angifva för oss fördelaktiga afsättningstillfällen på utlandet samt att utröna de hufvudrigtningar vårt näringslif måste följa för att i de mellanfolklige framstegen icke blifva efter i täfingen o. s. v.

Ej förr än näringarnes fond uppnått eller inom viss tid kan beräknas uppnå den storlek, att vidare afsättning till densamma anses obehöflig, bör en gradvis fortgående afskrifning af grundskatterna till förmån uteslutande för skattejordens innehafvare ifrågasättas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1885.

Joh. Ohlsson.

I ofvanstående instämma:

J. H. G. Fredholm.

C. J. Grafström.